

Teatr Miejski w Toruniu

SEZON III

Program nr. 2

ROK 1922/23

MOTTO: „Teatr jest syntezą wszystkich środków sztuki i syntezą jej oddziaływania na ludzką duszę”.

Stanisław Wojtkiewicz („Matejko”).

„URWIS“

Krotochwila w 3-ch aktach Bogdana Katerwy.

„Jest to historia lobuza w spódnicy, który dokazuje z sercem i robi „straszliwe” awantury. Na ten temat francuzi napisali „Bębna”, który robi awantury prawdziwe; nasz polski „bębnek” jest to najniewinniejsze stworzenie pod słońcem i psoci tak, jak lusterko ustawione pod słońce; jest to zabawne i miłe. Krotochwilka Katerwy jest drobiazgiem, pierwszym utworem autora „Przechodnia”, jest strzępkim z pióra, jest herbatką z lipowego kwiatu, słoiczkiem konfitur, — czemże jeszcze? — panieńskim „skandalem”, bukiecikiem fiołków z pokrzywą we środku i t. d. i t. d. Ani niema pretensji, ani niczego nie żąda. W małym dworku mała domowa awantura, lecz uśmiech nikomu z twarzy nie schodzi. Świergoce sobie ta przyjemna po stokroć krotochwila, wesola jak szczygieł. Patrzy się na to z łagodną dobrocią, słucha się tego, jak cichutkiego grania pozytywki. — Wszyscy się pożenią, nikt do klasztoru nie pójdzie — sztuka jest składna, bezpretensjonalna i uśmiecha się naprawdę najmiłszym uśmiechem dziewczęcym.

Kornel Makuszyński („Rzeczpospolita”).

**BANK ZWIĄZKU SPÓŁEK
ZAROBKOWYCH** TOW. AKCYJNE
W POZNANIU

FILJA W TORUNIU, UL. ŻEGLARSKA 26.

TELEFON Nr. 611 i 654.

Załatwia wszelkie operacje bankowe za pośrednictwem Oddziałów w całej Polsce oraz na wszystkie części świata przez
— — własne Oddziały lub przez korespondentów. — —

— WPŁATNIA W PODGÓRZU. —

**Toruńska fabryka stempli
Zakład ryfowniczy**

H. Rausch Toruń

— Mostowa 16 —

zał. 1902. — Telef. 1409.

**wykonuje wszelkie
prace ryfownicze.**

Szklarnia i oprawa obrazów

Jan Baranowski

dawniej E. SCHUETZE

ul. Franciszkańska 8

Telef. 10-23.

ul. św. Katarzyny 8

Telef. 1056.

Najtańsze źródło zakupu!

Toruński Skład Farb

Telefon 371 **Jan Kapczyński** Łazienna 28

ma stale na składzie

farby, lakiery, pokost, szelak, krede
angielską i wszelkie inne artykuły pokrewne.

FRANCISZEK SEIDLER

pierwszorzędny

zakład krawiecki

wykonuje podług miary garderobę męską,
damską i wojskową.

—o Wielki wybór materiałów na składzie. o—
ul. Prosta narożnik Jęczmiennej.

 Węgiel, koks, torf, drzewo, brykiety

Sprzedaz hurtowa i detaliczna

Dandelski & Babiuch

Telefon 159 Biuro: Warszawska 10/12. Telefon 533

WŁASNA SKŁADNICA „PRZY GRZYBIE”
(dawniejsza składnica miejska)

Dom Rolniczy Weigt & Kupezyk

Telefon 136 Toruń, Żeglarska 5, 1 Telegr.: „Rolniczy”

ZIEMIOPŁODY

DOM EKSPEDYCYJNO-HANDLOWY

LUDWIK SZYMAŃSKI

urzędowy ekspedytor polskich kolei państw.

Żeglarska 3. Telefon 909. TORUŃ Żeglarska 3. Telefon 909.

Filja w ekspedycji towarowej Główny Dworzec.

EKSPEDYCJA FRACHTU! kolejowego i wodnego.
TRANSPORT MEBLI!! — Własne meblowe wozy.
CLENIE TRANSPORTÓW ZAGRANICZNYCH
przez Ministerjum skarbu urzędowo dopuszczony.
ŻEGLUGA. Własne parostatki i berlinki. — **PAROSTATKI**
WYCIEZKOWE ZAWSZE DO DYSPOZYCJI. —
WŁASNE MAGAZYNY Z BOCZNICAMI KOLEJOWEMI.

Magazynowanie, finansowanie i lombardowanie towaru!

Ceny moje na zwózkę frachtu i składowe są przez zarząd kolei ustalone.

! EKSPEDYCJA DRZEWA !

koleją i wodą własnymi parostatkami i berlinkami.

„**Stoma**“ dawn. J. Priwin T. A. w **Poznaniu**

Szeroka 28 Oddział **Toruński, Toruń szeroka 28**
Telefon 388. (wejście z ulicy Szczytnej) Adr. tel. „Priwo”

Przedsięb. prasowania oraz dostawa

Import **słomy i siana.** Eksport
wszelkich artykułów rolnych.

Polska Kwiaciarnia

Flora

ulica Szeroka 26-28
Telefon 255

B. Hozakowski, Toruń

Telef. 42. 45. Mostowa 28. Telefon 42, 45.

Dom Rolniczo-Handlowy.
Specjalny skład i hodowla
nasion.

Adres telegr.: HOZAKOWSKI TORUŃ.

BRACIA BRZESCY

telefon 535. ul. Chełmińska 1.

Pracownia wykwiłtnej garderoby

:: :: damskiej i męskiej. :: ::

Wielki wybór materiałów modnych
-- krajowych i zagranicznych. --

ELEKTROWNIA WYPOŻYCZA

MASZYNE ELEKTRYCZNĄ PRĄDU STAŁEGO

DO CZYSZCZENIA DYWANÓW I MEBLI
ZA CENĘ 1000 MK. ZA 1 GODZ. WRAZ Z OBSŁUGĄ.

DYREKCJA.

Klewe i Zbrojski

Telefon 863 i 242 w Toruniu Stary Rynek 25

Hurtownia opału i paszy.

Składnica dla sprzedaży detalicznej:

— Szosa Chełmińska 19/21. —

Dom Handlowy

Telefon 316. Stary Rynek 34/45. Telefon 316.

Korzystne źródło zakupu konfekcji,
towarów wełnianych, bawełnianych
i galanteryjnych.

BŁAWAT POLSKI

CZESŁAW GASZYŃSKI

W TORUNIU, ULICA CHEŁMIŃSKA 8.

Materiały damskie i męskie, płótna, inlefy, barchany,
podszewki, firany oraz trykofaże i towary drobne w
wielkim wyborze przy cenach bardzo umiarkowanych.

„URWIS“

Krotochwila w 3-ch aktach Bogdana Katerwy.

OSOBY:

Zofja	Helena Świącicka
Ciotka	Marja Dąbrowska
Marynia	Hanna Bohuszówna
Papa	<u>Jan Guttner</u>
Paweł	<u>Wacław Malinowski</u>
Proboszcz	Józef Leliwa
Jurek	Witold Roland
Lokajczyk	Marja Lejczykówna

Rzecz dzieje się na wsi.

Reżyser: **Mieczysław Szpakiewicz.** Kierownik plastyczno-dekoracyjny: **F. Krassowski.**

Nowe dekoracje, wykonane podług projektu F. Krassowskiego.

Własna orkiestra teatru pod batutą M. Popławskiego
wykona w przerwach:

1. Uwertura „Wesele Figaro“ . . . . . Mozarta
2. Walc koncertowy . . . . . Dworak
3. Mazury . . . . . A, Wronski

Początek punktualnie o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Repertuar na stronie odwrotnej!

Skład bławatów Leszewicz i Gede - Toruń

22 STARY RYNEK 22

Wielki wybór materiałów damskich i męskich oraz płócień etc. po najniższych cenach.

„Urwis“.

(Krotochwila w 3 aktach Bogd. Katerwy).

Prawdziwa poezja życia, czar duszy ludzkiej, pogrążonej w błogiej niewiedomości zła i dobrego, jest czemś tak niedzisiejszym, czemś tak dalekim od atmosfery dnia obecnego oraz dni wczorajszych, iż wszystko, co w nich znajduje początek, wydaje nam się już nie rzeczywistością, lecz tylko wspomnieniem odległym jakiejś cudownej baśni z tysiąca i jednej nocy — baśni, zasłyszanej gdzieś, kiedyś, w zaraniu lat dziecińczych, ku którym zwracamy się zwykle ze żną rozrzewnienia, z myślą posepną, że to, co przeszło, nigdy już nie wraca.

Urok takiego wspomnienia, czar lat dziecińczych, czar niewypowiedzianej baśni, przesyconej jasnością słoneczną, przepojonej wonią upojną łąk bezkresnych, skapanych w powodzi pachnącego kwiecia, posiada „Urwis” Bogdana Katerwy.

Jest w „Krotochwili” autora „Przechodnia” tęcza poezji młodości; młodości wyciągającej z tęsknotą ramiona do życia pełnego, lecz nie wyzwolonej jeszcze z pęt dzieciństwa „sielskiego i anielskiego”. Jest w niej poezja duszy, idącej za pote-

żnem wołaniem natury, nieskażonej tchnieniem trującym konwenansu na jadem życia sparzonego przez „głos rozsądku” czy pseudo-sumienia...

Niby tona pożarna, bije ona z duszy tego lubego urwisa-podlotka, Maryni. Promieniuje dokoła tego czystego kwiatu, który zapachem swoim upaja wszystkich dokoła siebie, który w sercach czułych na „głosy natury” nieci miłość bez granic. W krąg swój czarodziejski porywa ona każdego, kto tylko zetknie się z urwisem. Porywa nie tylko ojca i panią Zofję, nie tylko proboszcza i oschłego „profesora” Pawła — ba nawet Jurka, marzącego z powołania o teologję, lecz także widownię z wyjątkiem takich wśród niej, jak nieszczęsna ciotka, której jedyna zaleta, że w świętem oburzeniu na urwisa, opuszcza dom kuzyna i uwalnia Marynię od swej niezbyt szczęśliwej opieki.

Pociąga, nęci i wabi utwór pana Katerwy niefrasobliwą pogodą duszy tego łobuza, co spojrzeniem swych jasnych, niewinnych oczu sieje radość dokoła i ptaszęcym szczebiotem napelnia poczciwe mury ojcowego domostwa. Bawi humorem niewymuszonym, szczerym, rozbrajającym w swej prostocie i naturalności. Nieci w sercach radość życia, której tyle wlać potrafił au-

tor w duszę bohaterki swej bezpretensjonalnej krotochwili.

Wolny od zawikłań, poważnych konfliktów i perypetyj, od jakichkolwiek też czy tendencji, staje się „Urwis” jasnym promieniem, rzuconym w szarozinę życia. I w tem jego wartość istotna, w tem tajemnica uroku, jaki on rzucił na widownię we wtorkowy wieczór, za który należy się szczerą wdzięczność zarówno autorowi jak i artystom.

Artyści nie mieli łatwego zadania. Nie trudno bowiem było w grze zatracić subtelności na pozór blahego utworu. Nie trudno też było popaść w przesadę, a ta — jakkolwiek byłaby ona — pomściłaby się fatalnie na całości. Ze zaś tak się nie stało zasługa w tem rzetelna całego zespołu.

Jej część nie miała jest bez wątpienia udziałem panny Bokuszcówny, która z roli Maryni („Urwisa”) wyszła prawdziwie obronną ręką i miała momenty tak szczęśliwe, że mogłaby jej pozazdrościć niejedna doświadczona artystka. Wdzięk naturalny gry zapewnił jej „urwisowi” zupełne powodzenie. Wskazaną byłaby tylko większa troska o wyrazistość dykcji, która zanikała w miarę wzmagania się tempa. Występem swoim zasłużyła też p. Bokuszcówna na szczerą opiekę dyrekcji.

Znakomitą postać Papy - hreczkosieja zakochanego po uszu w jedynaczce, stworzył p. Guttner. Odnosił też na całej linii dobrze zasłużony sukces, zyskując od razu sympatję i oklaski całej widowni.

Pani Dąbrowska dała się poznać naszej publiczności jako pierwszorzędną siłą w znakomicie postawionej roli charakterystycznej Ciotki, stworzonej na prawdziwe utrapienie rozkosznego urwisa.

Pani Święcieckiej przypadła w udziale niewdzięczna rola Zofji, którą potraktowała bardzo starannie. W miarę komycznym uczonym, studującym jedenasty z rzędu język oraz wszelkie tajemnice sportu był pan Malinowski (Paweł). Umiar artystyczny potrafił też zachować pan Roland jako arcyzabawny w swej skromności Jurek. Pan Leliwa, jak zwykle, nadzwyczaj sumienny, nie nadał roli proboszcza zdecydowanego wyrazu.

Wystawa pana Krassowskiego i reżyserja pana Szpakiewicza dopisała w zupełności. Niefortunny był tylko eksperyment z umieszczeniem urwisa na drzewie w pozycji siedzącej, który też w środę mógł się skończyć dla panny B. bardzo przykro.

„Urwis” liczyć może na pełne powodzenie, na które zasłużył pod każdym względem.

A. Münnich.

—* Alkohol a wybory. Dowiadujemy się, że odnośnie władze w Warszawie wydały rozporządzenie zakazujące wyszynku alkoholu (z racji wyborów) w dniach 1—5 i w dniach 10—12 października, a więc w ciągu 7-miu dni, a nie 6-ciu tygodni, jak pierwotnie donosiły niektóre pisma.

—* Przyczyny chłodnego lata. Rzeczoznawcy twierdzą, że przyczyny chłodnego lata były podpadająco słabe plamy na słońcu, skutkiem czego panowała w całej środkowej Europie taka obfitość deszczy i skutkiem czego będziemy mieli stosunkowo łagodną zimę. Będzie mało śniegu, ale za to tem więcej opadów deszczowych.

—* Podejrzone oferty. W rozmaitych miastach Polski uwijają się pośrednicy żydowski, nawet z tytułami doktorów praw i oferują wojennym dorobkiewiczom do kupna domy we Wrocławiu i Berlinie. Cena kupna może być uiszczoną w markach polskich. Niektórzy z pośredników posiadają nawet fotografie oferowanych domów. Jak słyhać szarańcza z czarnej giełdy wysłała delegację do Wrocławia i Berlina, czy oferty są korzystne. Podobno za 16 milionów marek polskich oferują ozdobny gmach mieszkalny w Berlinie. Te wszystkie oferty są mocno podejrzane ze względu na mające nastąpić w Niemczech bardzo wysokie opodatkowanie obywateli zagranicznych.

—* Kronika policyjna. W ciągu ostatnich dwóch dni przyaresztowano 6 kobiet; 3 z nich wałęsało się z żołnierzami późnym wieczorem po mieście nocując w dodatku z nimi w koszarach. Odstawiono wszystkie do Wydziału Obyczajowego.

Na ul. Szerokiej i Chelmińskiej przychwycono trzech pijaków, którzy urządzali awantury zaczepiając przechodni.

Przy ul. Mickiewicza przyaresztowano pewnego ptaszka, którego poszukiwał Wydział śledczy za rozmaite sprawy.

Kradzieży dokonano w nocy na środę w Kasie powiatowej w gmachu Starostwa. Sprawcom wpadło w ręce około 57 000 mkp. i 400 niemieckich oraz 3 browningi.

Na dworcu gł. obłożono aresztem 2 kosze rozmaitych rzeczy pochodzące prawdopodobnie z kradzieży. Nadane były z Gniezna do Warszawy.

Z Grudziądza i okolicy.

(p) Grudziądz. (Oświadczenie). Na naszą notatkę z Grudziądza o pewnym lek. dentyście p. D. zgłasza się pisemnie p. Gubin-Dzięgielewski i oświadcza, że nie jest Niemcem-hakatystrą, lecz że zaraz po przyjeździe z Hamburga do Polski wstąpił

kratki.

(p) Brusy. (Koncert instrumentalno-wokalny.) Ubiegłej niedzieli urządzono koncert instrumentalno-wokalny, wykonany przez akademików, b. akademików i sympatyków — studującą młodzież. Bufet ustawiony, zaopatrzone był przez ziemiaństwo i kupców miejscowych. Czysty zysk wynosił około 450 000 mk.

(p) Kartuzy. (Wystawa kaszubskiego przemysłu ludowego). W tych dniach utworzył się w Kartuzach Komitet celem zorganizowania wystawy kaszubskiego przemysłu ludowego. Wystawa projektowana pod koniec września, lub aż października. Dokładne daty i miejsce wystawy zostaną ustalone przez Komitet w najbliższym czasie.

Z WIELKOPOLSKI

(w) Bydgoszcz. (Czyżby prawdopodobieństwo). W dniu 8 bm. w Bydgoszczy, w tartaku pewnej firmy złamał robotnik W. Kameduła prawą rękę. Nieszczęśliwego na wózku ręcznym przewieziono do lekarza kasy chorych p. Linskeza przy Welnianym Rynku dla udzielenia nieszczęśliwemu pierwszej pomocy lekarskiej.

Zamiast zaopatrzyć złamaną rękę pan tea musił wijać się z bólu czekać na poczekalni aż całą godzinę, odmawiając na

Dzisiejszy numer zawiera
6 stron.

Za redakcję odpowiedzialny Paweł Gruenke.
w Toruniu.
Drukarni i nakładem Drukarni Toruńskiej, 1. A.

Towarzystwo Żeglugi Morskiej
"Cunard Line"
Warszawa - Marszałkowska 154
poleca uwadze mieszkańców
- miasta Torunia swój -
kiosk reklamowy
na
Wystawie Pływającej
na Wiśle 3890
przybywającej do Torunia dn. 22. bm.,
w którym udziela się wszelkich infor-
macyj, dotyczących wyjazdu
do Ameryki i Kanady

T. Kalinowski

ul. Szeroka nr. 36

Tel. 201

Magazyn towarów modnych.

— Na składzie: —

jedwabie
sukna - płótna
bławaty -- inletry
bielizna -- stołowizna
trykotaż -- dywany
firanki - chodniki
serwety - kapy
i towary
:: galanteryjne. ::

Najnowsza konfekcja
damska i dla dzieci.

REPERTUAR:

„Urwis”

Krotochwila w 3-ch aktach Bogdana Katerwy.

„Śluby Panięskie”

Komedja w 5-ciu aktach Aleksandra hr. Fredry.

„Robert i Bertrand”

Wodewil ze śpiewami i tańcami w 3-ch aktach
Wł. L. Anczyca.

Magazyn obuwia

wyrobu własnego wykonywa obstalunki
wykwintnie podług najnowszych fasonów.

Bolesław Więckowski

Żeglarska 31.

Jan Turek, Toruń

„ZIEMIOPLÓDY”

ul. Mostowa 18 :-: Telefon nr. 143

Adres telegramów: „TURKOS”.

„Najlepszą rozrywką w domu
jest gramofon”.

Aparaty po każdej cenie.

Narodowe i nowoczesne tańce, pieśni, arje operowe
i inne płyty warszawskie.

Wielki wybór - niskie ceny!

✂ Kupna okazjone wszystkich
instrumentów. ✂

Toruński Dom Muzyczny

teraz ul. Kopernika 22.

POPIERAJMY PRZEMYSŁ KRAJOWY!

ŻARÓWKI

MATERJAŁY INSTALACYJNE

Sprzedaż hurtowna i detaliczna w składzie

ELEKTROWNI w TORUNIU

UL. PIEKARY 1.

14877
9509
4325